

मुक्तकेशाविकवचा विरथाश्चिन्वकामुक्ताः । बाहुभिः समयुध्यन्त सञ्जयाः कुरुभिः सह ।
 ततो भीष्मो महाबाहुः पाण्डवानां महात्मानां । सेनां जघान संकुद्धो दिव्यैस्त्रैर्महाबलः ।
 हतेश्वरैर्गजैस्तत्र नरैरश्वैश्च पातितैः । रथिभिः सादिभिश्चैव समास्तूर्यत मेदिनी ।
 इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि द्वादशोऽध्यायः ॥ ७३ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ अथ राजन् महाबाहुः सात्यकिर्युद्धदुर्मदः । विवृणु सप्तमे चापं भारसाधनमुत्तमं ।
 प्रामुञ्चत् पुङ्खसंयुक्तान् शरानाग्नीविषोपमान् । प्रगाढं लघुचित्रश्च दर्शयन् हस्तलाघवं ।
 तस्य विचिपतश्चापं शरानन्यांश्च मुञ्चतः । आददानस्य भूयस्य सन्दधानस्य चापरान् ।
 चिपतश्च शरांस्तस्य रणे शूचून् विनिघ्नतः । ददृशे रूपमत्यर्थं मेघस्येव प्रवर्षतः ।
 समुदोर्यन्तमालोक्य राजा दुर्ध्याधनस्ततः । रथानामयुतं तस्य प्रेषयामास भारत ।
 तांस्तु सर्वान्महेष्वासान्सात्यकिः सत्यविक्रमः । जघान परमेष्वासो दिव्येनास्त्रेण वीर्यवान् ।
 स हत्वा दारुणं कर्म प्रगृहीतशरासनः । आससाद ततो वीरो भूरिश्रवसमाहवे ।
 स हि सन्दृश्य सेनां ते युयुधानेन पातितं । अभ्यधावत संकुद्धः कुरुणां कीर्त्तिवर्धनः ।
 इन्द्रायुधसर्वणं तस्य विस्कार्य महद्भुजः । व्यसृजदञ्चसंकाशान् शरानाग्नीविषोपमान् ।
 सहस्रशो महाराज दर्शयन्पाणिलाघवं । शरांस्तान्मृत्युसंस्पर्शान् सात्यकेस्तु पदानुगाः ।
 न विषेजस्तदा राजन्दुद्रुवुस्ते समन्ततः । विहाय सप्तमे राजन्सात्यकिं युद्धदुर्मदं ।
 तं दृष्ट्वा युयुधानस्य सुता दश महाबलाः । महारथाः समाख्याताश्चित्तवर्मायुधध्वजाः ।
 समासाद्य महेष्वासं भूरिश्रवसमाहवे । ऊचुः सर्वे सुसंरम्भा यूपकेतुं महारणे ।
 भीष्मोः कौरवदायाद सहास्माभिर्षहाबल । एहि युध्यस्व संग्रामे समस्तैः पृथगेव वा ।
 अस्मान्वा त्वमपरित्यज्य यशः प्राप्स्यसि संयुगे । वयं वा त्वां परित्यज्य प्रीतिं यास्याम वै परां ।
 एवमुक्त्वास्तदा शूरस्तानुवाच महाबलः । वीर्यश्लाघी नरश्रेष्ठस्तान् दृष्ट्वा समुपस्थितान् ।
 साध्विदं कथ्यते वीरा यदिदं परिनद्य वै । युध्यध्वं सहिता यत्ता निहनिष्यामि वै रणे ।
 एवमुक्त्वा मेहष्वासस्ते वीराः चिप्रकारिणः । महता शरवर्षेण ह्यभिवर्धन्वरिन्दमं ।
 अपराहे महाराज संग्रामस्तुमुलोऽभवत् । एकस्य च बहूनां च समेतानां रणाजिरे ।
 तमेकं रथिनां श्रेष्ठं शरवर्षैरवाकिरन् । प्राट्षीव महाशैलं सिषिचुर्जलदा नृप ।
 तैस्तु मुक्तान् शरैर्घास्तान्यमदण्डाश्चनिखनान् । असम्प्राप्तानसंप्राप्तांश्चिच्छेद स महारथः ।
 परिवार्य महाबाहुं निहन्तुमुपचक्रमुः । सौमदत्तिस्तु संकुद्धस्तेषां चापानि भारत ।
 आच्छिद्य सप्तमे राजंश्चिच्छेद विविधैः शरैः । ते हता न्यपतद्भूमौ वज्रभग्ना इव द्रुमाः ।
 तान् दृष्ट्वा निहतान्वीरो रणे पुत्त्रान्महाबलान् । वार्ष्णेयो विनदन् राजन् भूरिश्रवसमभ्यधात् ।
 रथं रथेन सप्तमे पीडयित्वा महाबलौ । तावन्योन्यस्य सप्तमे निहत्य रथवाजिनः ।
 विरथावभिवल्लान्तौ समीयातां महारथौ । प्रगृहीतमहाखड्गौ तौ चन्द्रवसुधारिणौ ।

१२४०

१२४५

१२४०

१२४५

१२४०

१२४५